3.3 Poziomy Progresji i Operatory

Uczynienie Rozwoju Kompetencji Możliwym do Śledzenia

18 kluczowych kompetencji ram DUAL.AI.TEACHer jest stosunkowo abstrakcyjnych i stanowi nadrzędną strukturę obszaru kompetencji. Aby ułatwić samoocenę lub ocenę przez innych oraz umożliwić śledzenie indywidualnego rozwoju kompetencji, każda z kluczowych kompetencji została zoperacjonalizowana poprzez obserwowalne cele uczenia się, zróżnicowane na trzech poziomach progresji.

Poziomy te opierają się na jednym z najpowszechniej stosowanych modeli w edukacji: zrewidowanej taksonomii Blooma (Anderson & Krathwohl, 2001; Krathwohl, 2002). Jej podstawowa idea jest prosta: procesy poznawcze rozwijają się od zapamiętywania i rozumienia, poprzez stosowanie i analizowanie, aż po ocenianie i tworzenie. To, co zmienia się z poziomu na poziom, to nie treść czy temat, lecz głębia poznawcza myślenia i działania, jaką nauczyciel może zaprezentować.

Poziomy Progresji i Operatory

Ta głębia poznawcza znajduje odzwierciedlenie w sformułowaniu celów uczenia się. Każdy cel zbudowany jest wokół czasownika (operatora) zaczerpniętego bezpośrednio z taksonomii (np. rozpoznaje, wdraża, poddaje krytyce). Operator wskazuje, czego oczekuje się od nauczyciela na danym poziomie, i sprawia, że cel uczenia się staje się konkretny i obserwowalny.

Poziom	W praktyce nauczyciele potrafią...	Procesy poznawcze (operatory)
Poziom 1 **Świadomość Orientacyjna**	rozwijać wstępną orientację zawodową, poznając czym jest SI, co potrafi i jaka jest stawka. Rozpoznają i przywołują kluczowe pojęcia i narzędzia związane z SI, podają przykłady, klasyfikują je oraz podsumowują własnymi słowami główne szanse i ryzyka.	**Zapamiętywanie** (rozpoznawanie, przywoływanie) **Podstawowe rozumienie** (interpretowanie, podawanie przykładów, klasyfikowanie, podsumowywanie)

Poziom 2 **Refleksyjne Wdrażanie**	stosować i krytycznie oceniać praktyki związane z SI we własnym nauczaniu. Celowo wykorzystują narzędzia SI w lekcjach i ocenianiu, wyjaśniają i porównują różne podejścia oraz wyniki, porównują wyniki generowane przez SI z własnym osądem zawodowym oraz analizują korzyści, ograniczenia i leżące u ich podstaw założenia.	**Zaawansowane rozumienie** (wyjaśnianie, porównywanie) **Stosowanie** (wykonywanie, wdrażanie) **Analizowanie** (różnicowanie, organizowanie, przypisywanie) **Ocenianie** (sprawdzanie, krytykowanie)
Poziom 3 **Transformacyjne Przywództwo**	odpowiedzialnie projektować i dalej rozwijać praktykę edukacyjną związaną z SI, przyjmując rolę przywódczą wykraczającą poza własną klasę. Oceniają praktyki związane z SI w oparciu o kryteria pedagogiczne i etyczne, tworzą nowe podejścia wzbogacone o SI oraz wspierają współpracowników i swoją instytucję w odpowiedzialnym wykorzystaniu SI.	**Tworzenie** (generowanie, planowanie, tworzenie/produkowanie)

Logika Stojąca za Poziomami

Poziomy stopniowo budują się jeden na drugim. Każdy wyższy poziom korzysta z procesów poznawczych poziomów poniżej niego. Jednak zgodnie z Krathwohlem (2002) jest to hierarchia rosnącej złożoności, a nie zbiór ściśle oddzielonych etapów. Sąsiadujące kategorie mogą się nakładać, a granice między poziomami są raczej płynne niż ostre.

Podczas gdy Poziom 1 zapewnia niezbędne podstawy, a Poziom 3 reprezentuje rozszerzoną rolę w zakresie innowacji i przywództwa zawodowego, Poziom 2 stanowi podstawowy wymiar docelowy dla nauczycieli. Wszyscy nauczyciele powinni być w stanie celowo integrować SI we własnej praktyce, oceniać jej wyniki, korzystając z własnego osądu zawodowego, oraz krytycznie i refleksyjnie podchodzić do jej pedagogicznych korzyści, ograniczeń i leżących u ich podstaw założeń. Poziom 2 opisuje zatem poziom kompetencji wymagany do świadomej, odpowiedzialnej i refleksyjnej praktyki nauczania w środowisku edukacyjnym kształtowanym przez SI.

Revision #5
Created 2026-09-01 09:14:31 UTC by Alexander
Updated 2026-09-02 10:09:52 UTC by Alexander